

Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

Pla d'Impuls de la Dansa 2016 - 2021

Balanç i perspectives

Continguts

- 1. Què és el Pla d'Impuls?**
- 2. Dades pressupostàries**
- 3. Quines mesures ha comportat?**
- 4. Les xifres del Pla**
- 5. Què ha canviat gràcies al Pla?**
- 6. Valoracions i reptes**

1. Què és el Pla d'Impuls?

- Definició
- Cronologia
- Com neix el
Pla d'Impuls

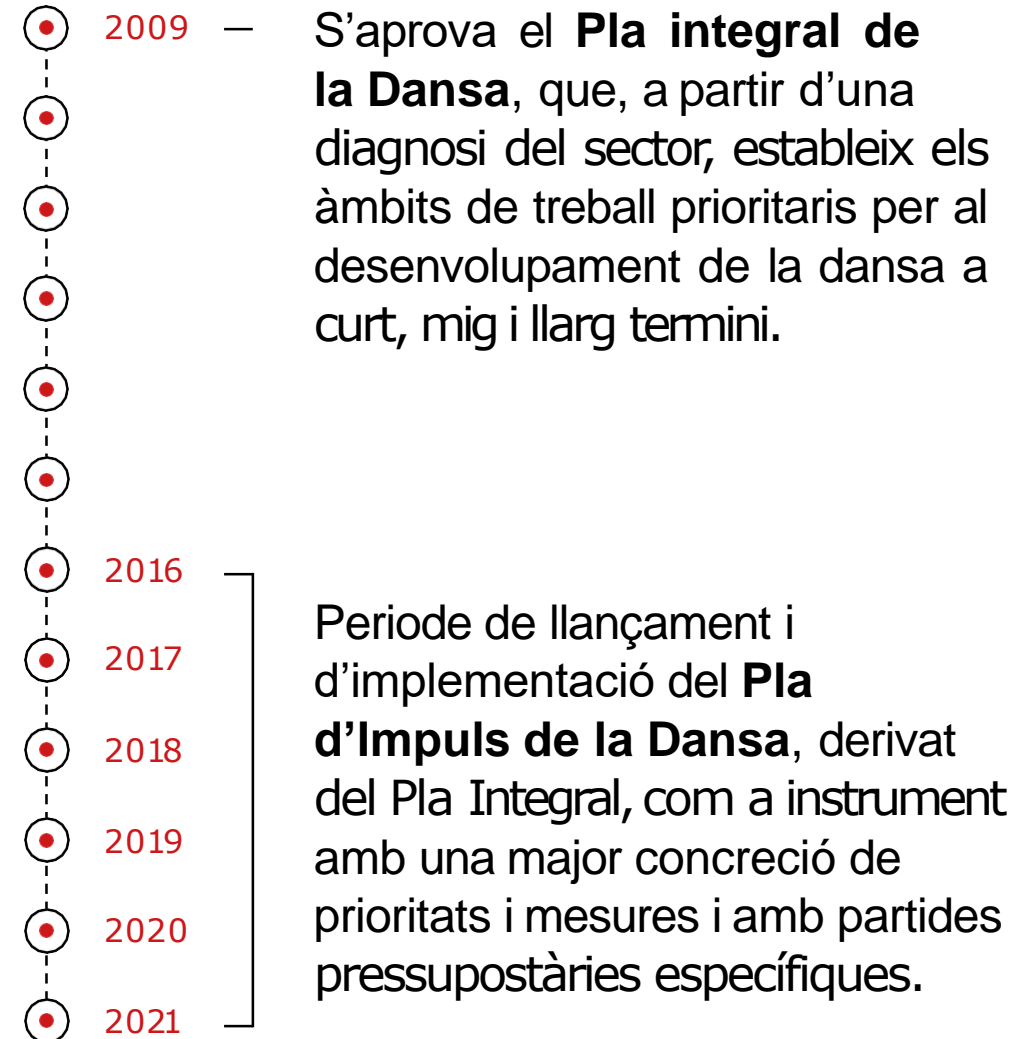

Definició

El Pla d'Impuls de la Dansa és un conjunt de **sis mesures específiques** per tal d'incentivar la presència de la dansa professional catalana a tot el país, crear ocupació de qualitat i fomentar una major difusió de la dansa i les arts del moviment en l'esfera pública.

Aquest document fa **balanç de les activitats realitzades en els cinc anys** de desenvolupament del Pla i vol servir, alhora, per definir alguns reptes i perspectives de cara al futur.

Cronologia

Com neix el Pla d'Impuls

1. És una Iniciativa del
Departament de
Cultura de la
Generalitat de Catalunya

2. En col·laboració
amb el Mercat de les Flors, el
Festival Sismògraf, l'Associació
de Professionals de la
Dansa de Catalunya (APdC),
l'Associació de Companyies
Professionals de la Dansa
de Catalunya (ACPDC), la
Corporació Catalana de
Mitjans Audiovisuais (CCMA),
Xarxa Transversal i el suport de
l'Institut Ramon Llull

3. I complicitat
de més de 61
municipis de
Catalunya

4. El finançament
ha anat a càrrec
principalment de
l'Institut Català de les
Empreses Culturals
(ICEC) i de la Direcció
General de Promoció
Cultural i Biblioteques,
ambdós integrats en el
Departament de Cultura
de la Generalitat de
Catalunya

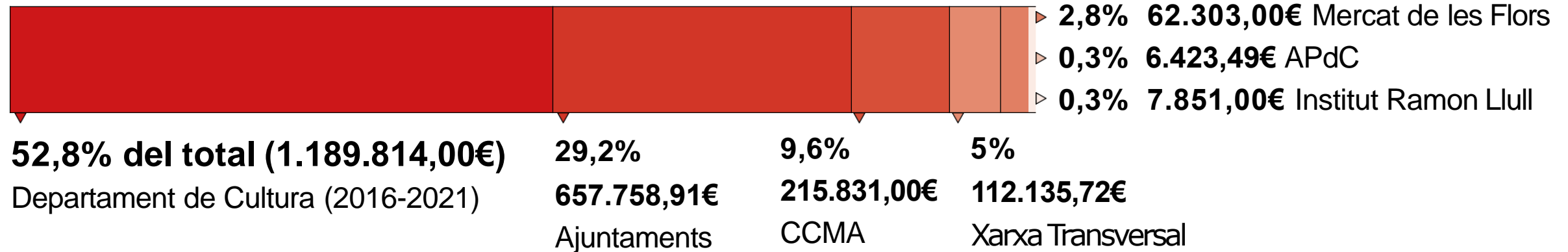

3. Dades pressupostàries

2.252.117,12€

Pressupost total del Pla d'Impuls (2016-2021)

3. Quines mesures ha comportat?

- . Fem dansa
- . Parelles de ball
- . Tots dansen i Mapadeball
- . Pro365/Sismo
- . Ballar
- . Producció Nacional de Dansa
i Dansa Nacional en Gira

▪ Fem dansa

Objectiu	Activitats	Localització	Pressupost
Reforçar un circuit estable municipal per a produccions mitjanes de dansa i ampliar la xarxa d'estructures i espais d'exhibició d'àmbit nacional.	Entre 2016 i 2021 ha comportat la programació de 257 activitats , entre funcions i activitats de difusió de públics.	Realitzat en 11 municipis catalans , de Tremp i Sant Joan de les Abadesses a Amposta, passant per Palamós, Sant Hipòlit de Voltregà, La Garriga, Argentona, Martorell, Sant Pere de Riudebitlles, Alcover i Juneda.	Les sis edicions del programa han tingut un pressupost total de 372.000€ , un 81% del qual aportat pel Departament de Cultura; un 17% pels municipis implicats; i un 2% per l'APdC.
Espectadors	Contractacions		
Ha arribat a 25.593 espectadors.	91 creadors o companyies.		

▪ Parelles de ball

Objectiu	Espectadors	Localització	Pressupost
Fomentar la difusió i dinamització de la dansa més enllà dels recintes escènics més habituals.	Ha arribat a 24.570 espectadors.	Realitzat en vuit municipis catalans , de L'Hospitalet de Llobregat a Esterri d'Àneu, passant per Palamós, Les Piles, Sant Esteve de Palautordera, Figueres, Ripoll i Les Preses.	Les sis edicions del programa han tingut un pressupost total de 234.000€ : un 77% aportat pel Departament de Cultura i un 23% pels municipis implicats.
Activitats			Contractacions
Entre 2016 i 2021 ha comportat la programació addicional de 140 activitats de dansa , entre funcions i activitats de difusió de públics, dins de la programació de vuit festivals col·laboradors.			90 creadors o companyies.

▪ Tots dansen i Mapadeball

Objectiu	Localització	Activitats	Pressupost
<p>Fer conèixer el llenguatge del moviment i la dansa contemporània a l'alumnat de secundària, a partir de coreografies especialment dissenyades.</p>	<p>Han col·laborat 9 municipis (Reus, Vilanova i la Geltrú, Figueres, Granollers, Manresa, Mataró, Olot, Sant Cugat del Vallès i Tortosa).</p>	<p>Al llarg de sis cursos, el projecte formatiu ha arribat a 15.000 alumnes d'una quarantena de centres de secundària, que han participat en 7 coreografies diferents creades específicament per aquesta acció i han mostrat els resultats en una vuitantena de funcions.</p>	<p>Les sis edicions del programa han tingut un pressupost total de 733.000€, un 19% del qual aportat pel Departament de Cultura, un 58% pels municipis implicats, un 15% per la Xarxa Transversal i la resta pel Mercat de les Flors.</p>
Contractacions			
<p>Les sis edicions han permès fer 105 contractacions de coreògrafs i directors d'escena locals.</p>			

▪ Pro365/Sismo

Objectiu	Activitats	Localització	Pressupost
<p>Oferir als responsables de la programació d'equipaments públics i privats de Catalunya coneixements i eines sobre la dansa per fer-la present en les programacions.</p>	<p>S'ha desenvolupat un projecte específic de formació, liderat pel Festival Sismògraf, amb formació de 39 responsables municipals de programació artística. Es va comptar amb la col·laboració de 20 creadors i companyies, 26 professionals de la gestió, 17 festivals i 9 centres de creació.</p>	<p>Ha comptat amb la complicitat de 37 municipis.</p> <p>Contractacions</p> <p>S'han contractat 8 curadors que han dissenyat i acompanyat els itineraris formatius.</p>	<p>En tres edicions, el Departament de Cultura, que impulsava el projecte en col·laboració amb el Festival Sismògraf, hi ha aportat 60.000€, i l'Institut Ramon Llull 7.800€.</p>

▪ Ballar

Objectiu	Activitats	Localització	Pressupost
<p>Trencar barreres al voltant de la dansa, mostrant el moviment com una realitat quotidiana i a l'abast de tothom. Fer present la dansa als mitjans de comunicació públics, com un fenomen proper i visible.</p>	<p>Els anys 2017 i 2018, TV3 i el Canal 33 van emetre la sèrie televisiva Ballar, de 13 capítols. La sèrie, amb to divulgatiu, va ser dirigida per Laura Tremoleda, i presentada pel coreògraf Pere Faura, que va aconseguir apropar la dansa i el moviment a 14 entitats o col·lectius socials i al públic en general.</p>	<p>La sèrie es va gravar en 11 municipis diferents.</p>	<p>Sèrie produïda per la CCMA, que hi va aportar 216.000€, i coproduïda pel Departament de Cultura amb un import de 100.000€.</p>
		Contractacions	Espectadors
		<p>26 coreògrafs o companyies han estat contractats per mostrar alguns dels seus espectacles en la sèrie.</p>	<p>L'emissió va arribar a 357.000 espectadors.</p>

Producció Nacional de Dansa i Dansa Nacional en Gira

Objectiu	Activitats	Contractacions	Pressupost
<p>Donar suport als creadors de dansa i ballarins de Catalunya, a través de l'encàrrec d'una producció de mig o gran format amb projecció nacional i internacional.</p> <p>Promoure la contractació i gira de companyies de dansa contemporània catalana amb creacions coreogràfiques de mig o gran format.</p>	<p>Entre 2017 i 2018, la producció de gran format de la Producció Nacional de Dansa va realitzar 21 funcions juntament amb 32 activitats de creació de públics. Entre 2019 i 2021 es van contractar 22 funcions de 10 altres espectacles de mitjà-gran format, en l'anomenada Dansa Nacional en Gira.</p>	<p>S'han contractat les creacions de mitjà-gran format de 10 coreògrafs o companyies.</p>	<p>539.000€, dels quals el 78% provenia del Departament de Cultura, el 21% dels 17 municipis participants com a coproductors i la resta del Mercat de les Flors.</p>
		Espectadors	Localització
		<p>Ha arribat a unes 11.300 persones.</p>	<p>Han arribat a 19 municipis catalans i Saragossa.</p>

4. Les xifres del Pla

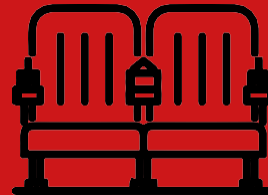

Objectiu: Contractacions

284

funcions de dansa contractades en el marc del Pla d'Impuls.

182

espectacles de dansa diferents, corresponents a 131 autors, creadors, coreògrafs o companyies contractats.

Objectiu: Contractacions

+44%

és l'augment de **contractacions de dansa** en municipis amb equipaments E1-E2, gràcies a les mesures del Pla d'Impuls.

+10%

és l'augment de **contractacions de dansa** en municipis amb equipaments E3, gràcies a les mesures acollides al Pla d'Impuls.

Objectiu: **Territori**

39

**programadors
municipals** van
rebre formació
especialitzada.

Objectiu: **Més públic per la dansa**

418.460

persones han assistit a espectacles i
activitats de dansa i han vist la sèrie Ballar.

Objectiu: **Més públic per la dansa**

277

activitats de creació de públics
per a la dansa (tallers, assajos
oberts, xerrades, etc.).

15.000

alumnes d'educació secundària
han participat a les activitats dels
projectes Tots dansen i Mapadeball.

5. Què ha canviat gràcies al Pla?

- . Impuls a la contractació
- . Normalització de la presència de la dansa
- . Més equilibri territorial
- . Formació de professionals
- . Continuitat de les programacions i els projectes

Més enllà de les xifres, **el Pla d'Impuls ha tingut diversos impactes pel que fa a la cadena de valor de la dansa**, és a dir el procés que connecta la creació, la producció, la programació, la difusió i l'accés a la dansa.

Tot seguit en resumim els principals efectes.

Impuls a la contractació

A través de l'impuls a la contractació d'espectacles a *Fem dansa*, *Parelles de ball* i la *Gira Nacional de Dansa*, i l'encàrrec d'una *Producció Nacional de Dansa*, entre d'altres, **que ha afavorit una ampliació de les oportunitats per als i les professionals del sector.**

En alguns casos, l'increment ha estat molt marcat: per exemple, els 25 municipis amb equipaments E1-E2 que han participat activament al Pla d'Impuls mostren un increment **de les contractacions de funcions de dansa entre 2015 (9 funcions) i 2021 (66 funcions).**

Normalització de la presència de la dansa

Mitjançant els itineraris formatius de *Pro365/Sismo*, que s'han traduït en un increment de la contractació de dansa a molts municipis. Així mateix, *Fem dansa* ha contribuït a un 29% de programació addicional de dansa en municipis amb equipaments de mitjà i petit format entre 2016 i 2021. La sèrie *Ballar* **també ha contribuït a normalitzar la presència de la dansa**, tant pel que fa a la participació de diferents col·lectius en els tallers del programa, com per la difusió a la televisió.

Desenvolupa- ment de públics

Cal remarcar les 277 activitats de creació de públics i complementàries als espectacles que s'han dut a terme en el marc de Fem dansa, Parelles de ball, la Producció Nacional de Dansa i en els entorns educatius amb Tots dansen i Mapadeball. Aquestes accions, conjuntament amb Ballar, pel que fa als mitjans de comunicació, permeten arribar a públics nous per a la dansa.

Més equilibri territorial

Fem dansa ha permès que la població de diverses comarques de Lleida, Tarragona i les Terres de l'Ebre **pogués tenir un accés més continuat a aquesta oferta**, mentre que *Pro365/Sismo* ha contribuït a formar programadors de tot Catalunya i a consolidar una comunitat professional amb una especial sensibilitat per la dansa. **La difusió al conjunt del territori també impregna altres mesures** del Pla d'Impuls, com *Parelles de ball*, *Tots dansen / Mapadeball* i *Dansa Nacional en Gira*.

Formació de professionals

Es concreta especialment a la mesura *Pro365/Sismo*. **Els 19 itineraris formatius creats en aquest marc han permès posar en contacte** programadors, espais de creació, festivals, espectacles, professionals de la dansa, etc., tot aportant noves eines professionals i una xarxa de contactes més forta.

Continuïtat de les programacions i els projectes

Fem dansa ha permès que alguns municipis **passessin a establitzar programacions** d'entre dues i quatre funcions i altres activitats de desenvolupament de públics al llarg de la temporada. A més, els municipis que havien participat al programa han pogut seguir oferint dansa a través de *Programa.cat*. En el cas de *Tots dansen i Mapadeball* també s'observa que els centres educatius i el professorat que hi havia participat ha volgut tornar-ho a fer els cursos següents, i ha portat altres IES dels mateixos municipis o d'altres localitats a interessar-se per participar-hi.

6. Valoracions i reptes

- . Elements positius
- . Aspectes a millorar
- . Reptes

Els cinc anys d'implementació del Pla d'Impuls de la Dansa han aportat molts resultats positius però també han permès constatar nous reptes.

Mirant al futur, **quines lliçons en podem extreure?**

Elements positius

- **Més contractació, més difusió i més públic**
- **S'enforteix l'ecosistema de la dansa**
- **Sinèrgies positives**
- **Comunitat professional**
- **Nous projectes**

- El Pla **ha assolit els tres principals objectius estratègics** marcats inicialment: més contractació de dansa, més difusió al
- La combinació de mesures del Pla d'Impuls aborda la cadena de valor en el seu conjunt, connectant el suport a la creació, la producció i la contractació amb el foment dels circuits i el desenvolupament de públics, i d'aquesta manera **enforteix l'ecosistema de la dansa**.
- Aquesta fórmula també genera **sinèrgies positives**: per a molts programadors, participar a Pro365/Sismo ha permès conèixer Fem dansa i que més municipis s'hi afegissin, per exemple.
- S'ha generat una **comunitat professional** entre els múltiples agents participants en iniciatives com Fem dansa, la Producció Nacional de Dansa o Dansa Nacional en Gira, amb intercanvis d'experiències i vincles de confiança que perduren després.
- Han aparegut **nous projectes**: en el context de Pro365/Sismo es va idear el dispositiu Stalkers per a joves curadors i curadores d'arts vives; la col·laboració entre la CCMA i l'ICEC genera un context del qual es beneficia la nova sèrie Anticossos, etc.

Aspectes a millorar

- **Dificultats derivades dels calendaris**
- **Cal seguir treballant per consolidar les tendències**

- La implementació de diverses mesures, com Fem dansa o la Producció Nacional de Dansa, ha hagut de fer front a **dificultats** que obligaven a concentrar les activitats de Fem dansa l'últim quadrimestre de l'any; i períodes curs de selecció del projecte i de producció en el cas de la Producció Nacional de Dansa.
- També **cal seguir treballant per consolidar les tendències**: en alguns municipis amb equipaments escènics de tipus E3 (situats en municipis de més de 50.000 habitants o capitals de comarca de més de 15.000), el nombre de funcions de dansa programades va créixer després d'un fort impuls entre 2016 i 2017, tot i que el 2021, després de la pandèmia, s'ha observat una lleugera recuperació.

Reptes

- Adaptar els mecanismes de suport a la realitat derivada de la COVID-19
- Fer arribar la programació de dansa a més municipis
- Ampliar la metodologia de Mapadeball a més ciutats i instituts

- **La COVID-19 ha tingut un impacte molt important** a tot el teixit de la dansa i les arts escèniques: professionals de la creació i la programació, companyies, personal tècnic, equipaments, empreses de producció, etc., i caldrà **adaptar els mecanismes de suport a aquesta realitat** per tal de donar un nou impuls al sector.
- Mantenint la filosofia de Fem dansa o Parelles de ball, caldria seguir vetllant per **fer arribar la programació de dansa a més municipis**.
- De la mateixa manera, la metodologia de Mapadeball, ja comprovada en la pràctica, **es podria ampliar a més ciutats i instituts** d'educació secundària.

Reptes

- **Ampliar les oportunitats de formació per a programadors escènics**
- **Definir itineraris de continuïtat que diversifiquessin la naturalesa de les activitats**
- **Introduir una línia de treball d'artistes associats a equipaments escènics municipals**

- Pro365/Sismo, ara desvinculat del Festival Sismògraf, es pot reconvertir en Pro365/Dansa i configura un model fàcil de replicar, **ampliant les oportunitats de formació per a programadors escènics.**
- També convindria definir **itineraris de continuïtat que diversifiquessin la naturalesa de les activitats**, passant de la programació més tradicional a iniciatives que afavoreixin la presència de la dansa en entorns educatius o socials, així com metodologies més participatives.
- Així mateix, es podria plantejar introduir una línia de treball **d'artistes associats a equipaments escènics municipals**, que combinaria el desenvolupament de noves creacions amb tasques de generació de públics.

Crèdits

PRODUCCIÓ NACIONAL DE DANSA

Una producció de: Institut Català de les Empreses Culturals, Departament de Cultura

Coordinació i producció executiva: Mercat de les Flors

Amb el suport i la complicitat de: Teatre Zorrilla de Badalona, Teatre Municipal de Girona, Teatre Auditori de Granollers, Teatre Joventut de L'Hospitalet de Llobregat, Teatre de la Llotja de Lleida, Teatre Kursaal de Manresa, Teatre Monumental de Mataró, Teatre Principal d'Olot, Teatre Fortuny de Reus, Teatre Principal de Sabadell, Teatre-Auditori de Sant Cugat del Vallès, Teatre Josep Ma de Sagarra de Santa Coloma de Gramenet, Teatre Alegria de Terrassa, Teatre Auditori Felip Pedrell de Tortosa, Teatre L'Atlàntida de Vic, Atrium Viladecans i Teatre Principal de Vilanova i la Geltrú

BALLAR

Una coproducció de: Televisió de Catalunya i l'Institut Català de les Empreses Culturals, Departament de Cultura

Amb la col·laboració de: Goroka

PARELLES DE BALL

Organitza: Associació de Companyies Professionals de la Dansa de Catalunya

Amb la col·laboració de: Institut Català de les Empreses Culturals i Direcció General de Cooperació Cultural i Biblioteques, Departament de Cultura

Amb la participació de: Festival Danseu (Les Piles de Gaià), Festival Ésdansa (Les Preses), Festival FesUNplec (Sant Esteve de Palautordera), Festival Dansàneu (Esterrí d'Àneu), Festival ONADance (Palamós), Festival RipollEsDansa (Ripoll), Festival Per amor a l'hart (L'Hospitalet de Llobregat) i Festival Figueres es MOU (Figueres)

DANSA NACIONAL EN GIRA

Coordinació: Mercat de les Flors

Amb la col·laboració de: Institut Català de les Empreses Culturals, Departament de Cultura

Amb la participació de: Teatre Zorrilla de Badalona, Teatre Municipal El Jardí de Figueres Teatre Auditori de Granollers, Teatre de la Llotja de Lleida, Teatre Kursaal de Manresa, Teatre Monumental de Mataró, Teatre Principal d'Olot, Teatre Fortuny de Reus, Teatre Principal de Sabadell, Teatre-Auditori de Sant Cugat del Vallès, Teatre Auditori Pedrell de Tortosa, Teatre L'Atlàntida de Vic i Teatre Principal de Vilanova i la Geltrú

FEM DANSA

Organitza: Associació de Professionals de la Dansa de Catalunya

Amb la col·laboració de: Institut Català de les Empreses Culturals, Departament de Cultura

Amb la participació de: Ajuntaments de Alcover, Amposta, Argentona, Juneda, La Garriga, Martorell, Palamós, Sant Hipòlit Voltregà, Sant Joan Abadesses, Sant Pere Riudebitlles i Tremp

PRO365/SISMO

Organitza: Festival Sismògraf

Amb la col·laboració de: Institut Català de les Empreses Culturals, Departament de Cultura

Amb el suport de: Institut Ramon Llull

TOTS DANSEN /MAPADEBALL

Organitza: Mercat de les Flors i Consorci Transversal Xarxa d'Activitats Culturals

Amb la col·laboració de: Direcció General de Cooperació Cultural i Biblioteques, Departament de Cultura

Amb la participació de: Ajuntaments de Figueres, Granollers, Manresa, Mataró, Olot, Reus, Sant Cugat del Vallès, Tortosa i Vilanova i la Geltrú

Impulsat per:

Generalitat de Catalunya
**Departament
de Cultura**

Amb la col·laboració de:

Associació de Professionals
de la Dansa de Catalunya

Associació de Companyies
Professionals de Dansa
de Catalunya

SISMÒGRAF
EL FESTIVAL QUE DETECTA EL MOVIMENT

Transversal
Xarxa d'activitats culturals

Generalitat
de Catalunya
**Corporació Catalana
de Mitjans Audiovisuals**

Amb el suport de:

llull institut
ramon llull